Amsterdam, Mei 1921.

Documenten der Zandvoortsche affaire

door Dr. ALFRED WALDENBURG.

In tegenwoordigheid van 4 personen sprak Zaterdag den 28 Maart 1914 Ds. Posthumus Meyjes de woorden in het huis van Schmidt en zelfs weken later nog eens buiten het huis: „Ze zullen hem doodslaan in naam van Christus!"

Dit was het uitgangspunt voor alle gebeurtenissen, het wachtwoord van alle volgelingen van den Dominee.

Voor het gerecht kon hij dat loochenen, omdat zekere getuigen onder eede met de waarheid op hoog gespannen voet staan of aan „Domino-phobie lijden.

Dezelfde ziekte maakt zekere genoodigden sterk de dagvaarding te trotseeren, omdat zij weten, dat, als zij komen, zij niet liegen kunnen! Dat zijn de meer eerlijken!

Maar laten wij thans den doode zelf spreken:

I. Document.

Ondergeteekende, Karel Albert Schmidt, schilder, wonende te Zandvoort, legt ten laste, met verzoek die ten laste legging gerechtelijk te willen doen onderzoeken:

Aan Willem Zwemmer, onbezoldigd rijksveldwachter te Bloemendaal:

a. dat hij **gewelddadig** en **wederrechtelijk** is binnengedrongen in de woonkamer van ondergeteekende in het perceel Heemskerkstraat No. 7, te Zandvoort;

b. dat hij zich daar heeft schuldig gemaakt aan **mishandeling** van ondergeteekende;

c. aan **vernieling** van de electrische lichtgeleiding in bovengenoemd vertrek aanwezig; welke vernieling plaats vond tijdens het gewelddadig ontvoeren door genoemden Zwemmer van zijne zuster Koba uit de woning van ondergeteekende; welke feiten plaats vonden op 28 Maart l.l., 's nam. tusschen 7 en 7½ uur.

Aan Albert Zwemmer, kippenboer te Zandvoort:

a. dat hij terzelfder tijd gewelddadig en wederrechtelijk is binnengedrongen in de woning van ondergeteekende in het perceel Heemskerkstraat 7, te Zandvoort;

b. dat hij zich daar heeft schuldig gemaakt aan mishandeling van ondergeteekende.

Aan Kee (alias Kornelia) Zwemmer, modiste te Zandvoort

a. dat zij gewelddadig en wederrechtelijk is binnengedrongen in de woonkamer van ondergeteekende in het perceel Heemskerkstraat 7, te Zandvoort, in gezelschap harer beide broers bovengenoemd;

b. dat zij zich heeft schuldig gemaakt aan mishandeling van Reintje Gertenbach en van Johanna Schmidt—de Kruyf.

Aan Gerrit **Posthumus Meyjes,** predikant te Zandvoort:

a. dat hij tot deze daden van geweld heeft aangespoord, door het te doen voorkomen, alsof ondergeteekende er zijn beroep van maakt vrouwen en meisjes te misleiden en op te lichten en alzoo Coba Zwemmer te zijnent in groot gevaar verkeerde;

b. het plegen van **huisvredebreuk,** door het verzoek om de woning van ondergeteekende des namiddags 28 Maart j.l. te verlaten, weigerend te beantwoorden met de woorden: „Ik wijk alleen voor geweld";

c. **beleediging,** hierin bestaande, dat genoemde Gerrit Posthumus Meyjes daarna ten aanhoore van alle aanwezigen ondergeteekende woorden toevoegde als „smerige vuillak, luilak, enz.", terwijl hij ondergeteekende mede beschuldigde een onzedelijk leven te leven, verscheidene vrouwen en meisjes te hebben ongelukkig gemaakt en hem aanzegde door de politie van Zandvoort te zullen worden verbannen;

d. **laster,** hierin bestaande, dat genoemde Gerrit Posthumus Meyjes gedurende den avonddienst in het Nederl. Herv. Kerkgebouw op 29 Maart l.l. in zoodanige bewoordingen, dat ieder begreep dat ondergeteekende werd bedoeld, ouders waarschuwde voor hun kinderen, tegen ondergeteekende als een „gevaarlijk persoon", met dit gevolg, dat ondergeteekende tot heden nog (1) voortdurend bloot staat aan vervolgingen,

plagerijen, hoon, beleedigingen en mishandelingen van de zijde der Zandvoortsche bevolking (leden der Ned. Herv. Kerk), waaruit bijna **onherstelbare** schade voor den persoon en de zaken van ondergeteekende zijn ontstaan.

Hetwelk doet,

(w.g.) SCHMIDT.

Aan den Heer Burgemeester der gemeente Zandvoort.

(Uit het copieboek van wijlen Karl Schmidt.)

II. Document der Zandvoortsche affaire.

Afschrift.

Copie conform van de waarschuwing, door ondergeteekende P. M. voorgelezen van den kansel op Zondag 29 Maart 1914 in de avondgodsdienstoefening en opgenomen in de „Zondagsbode" van 5 April 1914, 2e jaargang, Nr. 49.

Waarschuwing.

De zoogenaamde Pinksterbeweging, die ook in Zandvoort zielen tracht te verleiden, is niet van boven, maar van beneden. Zij heeft vele verschijnselen gemeen met het spiritisme. Er is een inwerking bij in het spel van demonen, die leugen en waarheid vermengen om de menschen ten verderve te brengen. In vele gevallen hebben de zoogenaamde **geestesbegaafd**en zich heimelijk als **bezeten**en gedragen. Afschuwelijke vertooningen als flauw vallen, gelaatsvertrekkingen, sidderen, schreeuwen, akelig luid lachen, komen in deze samenkomsten voor.

Deze verschijnselen zijn ten deele demonisch, ten deele hysterisch, maar door God gewerkt zijn ze nooit!

De geest dezer beweging beroept zich op het Woord Gods, maar dringt dat op den achtergrond door de zoogenaamde „profetiën", die niet alleen herhaaldelijk tegenstrijdig zijn, maar de ontvankelijken brengen in slaafsche gehoorzaamheid aan die zoogenaamde profetische boodschappers, die groote overeenkomst vertoonen met spiritistische mediums, hypnoticis enz.

Gebrek aan zuivere Bijbelkennis, oppervlakkige opvatting van „zonde en genade", wedergeboorte en bekeering, zucht naar opwindende verschijnselen, lust in overdrijving, bedriegerij en vooral ijdele zelfverheffing is steeds aan de z.g. Pinksterbeweging bevorderlijk geweest.

De Satan zelf verandert zich in een Engel des Lichts. Zoo is het dan niets groots indien ook **zijn dienaars** zich veranderen, als waren zij dienaars der gerechtigheid, **van welke het einde zal zijn naar hunne werken!**

(2 Cor. 11 : 14, 15).

(Was geteekend) P. M.

Voor copie conform,

GERRIT POSTHUMUS MEYJES.

En dit noemt hij geen ophitsende preek! Ieder kind in Zandvoort begreep op wien hij daarmee doelde. Maar bovendien heeft Posthumus aan de rechtbank nog niet eens het origineel gezonden, dat hij geheim houdt. (2)

Deze waarschuwing werd overal in Zandvoort openlijk bekend gemaakt. Hij loochent natuurlijk. Maar bij de tweede mishandeling van Schmidt op **1 Juni** door Arie **Paap, wees** deze matroos **op de „waarschuwing"** van den dominé! **Dus zelfs nog twee maanden later!** en dan loochent de dominee dat de preek geen gevolgen had. Schmidt's huis werd voortdurend bespied. De Dominee noemde dat „posten". Dit posten ging uit van Posthumus!

III. Document der Zandvoortsche affaire.

Copie.

Aanklacht wegens beleediging tegen Arie Paap, matroos, wonende Kanaalstraat, te Zandvoort, ingediend door Karel Schmidt, schilder te Zandvoort, Zeemanshofje 14.

Ondergeteekende, Karel Albert Schmidt, schilder, wonende te Zandvoort, Zeemanshofje No. 14, legt ten laste aan Arie Paap, met verzoek deze ten laste legging te willen doen onderzoeken, het volgende:

Dat genoemde Arie Paap zich Maandag 1 Juni 1914, des avonds tusschen half negen en negen uur, onverwacht in half beschonken toestand onder allerlei bedreigingen voor het geopende venster van de woning van ondergeteekende vertoonde en hem met de woorden „smeerlap, kom er eens uit!" sommeerde naar buiten te komen, welke woorden, gevolgd door tallooze vloeken en

beschuldigingen, door de echtgenoote van ondergeteekende werden aangehoord.

Ondergeteekende, die zich buiten aan den overkant van zijne woning bevond, terwijl bovenstaand tooneel aan de achterzijde plaats vond, liep op het gerucht naar de achterzijde zijner woning, waar hij Arie Paap gewaar werd, die ondergeteekende met dreigend gebaar tegemoet trad en bij herhaling ten aanhoore van eene talrijke schare met de telkens varieerende adjectieven nadere omschrijvingen en aanduidingen, die er op gebaseerd waren ondergeteekende te hoonen en openlijk op de kaak te stellen, o.a. de volgende woorden uitte: Hoerelooper, oplichter, ploert. Dit beleedigen ging gepaard met mishandeling, van welke mishandeling door ondergeteekende alreeds aangifte werd gedaan ten politiebureele. (3)

't Welk doet,

2 Juni 1914. (w.g.) SCHMIDT.

Aan den Burgemeester der
gemeente Zandvoort.

„De politie drong er ernstig op aan deze zaak aan te geven en zeide daarbij: Als u het niet doet, dan kunnen wij er niets aan doen, al vermoorden ze u op uw bed!"

IV. Document der Zandvoortsche affaire.
Uit Schmidt's Dagboek, pag. 88.

13 Juni 1914: „Aanklacht verzonden".

22 Juni 1914: „Willem Zwemmer kwam hier in verband met de aanklacht. Ried hem naar den Ds. te gaan en met z'n allen bij mij te komen om de zaak te bespreken."

„Ds. schijnt weer razend. Hij schreef aan Mientje Gertenbach" (zuster van Reintje Gertenbach) — omdat deze Schmidt niet in den steek lieten — „dat hij van hun leverantie tot zijn leedwezen voortaan moet afzien. Zoo treft deze herder zelfs zijn schapen in hun brood, wanneer ze weigeren hem te behagen; 't is diep treurig, 't behoeft geen verwondering meer te baren, dat hij mij aangaande zeide: „Men kan **hem doodslaan in den naam van Christus"** (woorden van Gerrit Posthumus Meyjes, **„Ethisch"** predikant der Ned. Herv. Kerk anno 1914).

„Wie heeft den zin des Heeren gekend?
Waar en hoe zal dit alles eindigen?"

Moet Gerrit Posthumus Meyjes nu niet eens een aanklacht tegen den doode indienen? Hij wil zijn slachtoffer wel graag den tweeden keer kruisigen! Bespuwd heeft hij den goeden, edelen doode opnieuw door de lage bewering, dat deze zijn eigen „accoucheur" en quasi de moordenaar van zijn eigen kind in 't moederlijf geweest is. Ongelooflijk gemeene en pertide lastering (4), dat Schmidt melk en levensmiddelen aan zijn vrouw onttrok en weggegooid zou hebben, hij, die zoo goed en trouw voor zijn vrouw geweest is. Niet de „heilige geest" was de behandelende geneesheer, maar Dr. de Stoppelaar.

Heeft Ds. Posthumus dus onder eede gelogen? is de vraag aan den off. van justitie. Maar deze lasteraar heeft daarbij tenminste voor het gerecht bekend, dat feitelijk hij, Ds. Posth. Meyjes, zelf het was, die Schmidt's huis heeft laten „posten" = bespieden. Er werd zelfs 3 keer geschoten! Niemand kent de dader! Of wel?

***

Het gerechtshof had mij in het slotwoord geen gelegenheid meer gegeven, deze documenten nog voor te lezen.

Slechts de aanklacht tegen Willem en Cornelia Zwemmer werd met hangen en wurgen tijdens het getuigenverhoor aangehoord; die tegen Posthumus voor te lezen is mij onmogelijk gemaakt, daardoor is het waarheidsbewijs weder verstikt en hiermede geld ik in de oogen der wereld als beleediger, terwijl ik in werkelijkheid de volste waarheid verkondigd heb. Al hetgeen ik in mijn artikel over de Zandvoortsche gebeurtenissen geschreven heb, is waar. Mijn eenige fout was hoogstens die, dat ik nog veel te zwak geschilderd heb en veel, om te sparen, slechts heb aangeduid, teneinde niet al deze onverkwikkelijkheid in ruwe openbaarheid te brengen. Ik zal afwachten of mij in hooger beroep nog de gelegenheid gegeven wordt de gerechtigheid te laten triompheeren om de waarheid ter overwinning te doen voeren. Tot nu toe was ik op de Hollandsche woord- en gewetensvrijheid steeds trotsch geweest; zou ook deze roem in dezen alle waarden vernietigenden tijd zijn verloren gegaan? Zal ook hier ruw geweld alles straffeloos mogen doen, zonder dat men mag uitspreken wat

geschied is? Is spreken verboden en doen veroorloofd? Ik waag het niet te gelooven!

---

(1) D.i. tot 13 Juni 1914 vanaf 29 Maart.

(2) Schmidt was niet de „schepper" der „Pinksterbeweging", die zich op het heftigste juist tegen Schmidt zelf keerde, maar Ds. P. M. stelde dezen geestelijk hoogstaanden man als zoo een bezeten dienaar Satans in het masker van den geest des Lichts voor in de oogen van het volk, om hem zoo zekerder te kunnen „onschadelijk maken." Tegenover Karel Schmidt heeft zijn „middel" succes gehad:

Exitus letalis!

(3) Deze Arie Paap heeft in zijn woede zelfs de politieagenten bedreigd en hun uniform verscheurd.

Voor het huis was een volksoploop van over de honderd menschen! En dan zegt de dominee dat hij niet ophitsend gewerkt heeft! Wie twijfelt nu nog?

(4) Het toppunt was, dat zelfs mijn verdediger de leugenachtige bewering van den Dominee als goede munt aannam en werkelijk den edelen Schmidt zooiets afschuwelijks toedichtte. Geen wonder dus dat hij (de verdediger) ten slotte mijn geschrift zelf als „smaadschrift" betitelde! Aanvankelijk had ik gedacht, dat dit slechts een juridische truc was, om mijn vrijspraak van iets dat ik in 't geheel niet misdreef, te bewerken; maar nu verwonder ik mij volstrekt niet meer, dat iemand, die zulk een ongelooflijken onzin, dien hij zich door Schmidt's en mijnen vijand laat opdringen, gelooft; iemand die niet eens de perfidie doorziet, die in deze onzinnige bewering ligt, dit werkelijk als smaadschrift aanziet.

De brief van Dr. de Stoppelaar echter, die ondubbelzinnig bewijst, dat deze de vrouw voor, tijdens en na de geboorte behandeld heeft, dien heeft de zoogenaamde „verdediger" niet eens aan de rechtbank voorgelegd en ook heeft laatstgenoemde het niet noodig geacht den President daarop opmerkzaam te maken, toen de dominee deze ongehoorde lastering onder eede uitstiet en Schmidt zoo in zekeren zin als den „gevaarlijk krankzinnigen" (zie wat hij eveneens mij aangaande zeide in Zondagsbode 20 Febr. 1921, als hij over mij de „diagnose" stelde, vergel. Dageraad 28 Febr.) moordenaar van zijn eigen kind voorstelt, en nog wel veroorlooft hij zich, deze nieuwe bespuwing van zijn dood slachtoffer in tegenwoordigheid van diens weduwe voor het gerecht. Mevrouw de Wed. Schmidt—de Kruyf acht het beneden hare waardigheid, haren geestelijk hoogstaanden man tegen zulke aantijgingen te verdedigen. Ik zelf kon dat niet meer doen, wijl de President der Ve Kamer mij het slotwoord afsneed, nog vóór ik tot het eigenlijke thema gekomen was. En wederom tevoren hield ik het, onmiddellijk na de rede van den Dominee, beneden mijn eer, iemand, die mij ostentatief voor het geheele parket tracht te beleedigen, door mij zijn rug toe te draaien (terwijl in werkelijkheid zoo iemand mij niet beleedigen kan) de groote eer aan te doen door het openen van mijn mond van antwoord te dienen. Het gerecht zoekt zoo graag naar „beleedigingen", waarom was het hier blind en doof waar de Ds. het beleedigen zoo in volle openbaarheid demonstreerde? Hij ontving zelfs geen „waarschuwing" van den Voorzitter, terwijl **ik** deze direct ontving waar ik maar één woord uitte.

Jammer dat geen fotografische momentopname den vromen „herder" in deze houding heeft vereeuwigd, wijl dit in het getuigen-protocol niet kan worden vastgelegd.

Jammer ook dat geen fonograaf den toon van het geluid vasthield, waarmee ik als „dien vreemdeling" werd aangeduid.
